

Den aktuelle landbrugsøkonomi.....	1
Et rentefald i vente?	2
Rentestrategi.....	3

Den aktuelle landbrugsøkonomi

Griseproduktionen:

Økonomien i produktionen af smågrise er over sommeren stagneret, og med fald i noteringen er der mere normale økonomiske tilstande på vej for denne produktionsgren. Vi forventer dog fortsat et godt økonomisk resultat for produktion af smågrise i 2024, idet noteringen på smågrise var høj i første del af året og den aktuelle nuværende notering på kr. 470 i gennemsnit på basis- og puljenotering fortsat er på et fornuftigt niveau.

Noteringen på slagtegrise er i den seneste periode faldet til aktuelt kr. 10,60 pr. kilo. Det er et fald, der kan mærkes på økonomien i denne produktion. Selvom prisen på smågrise er faldet, så forventer vi ikke et prangende dækningsbidrag på slagtegrise i 2024, desværre.

Glædeligt er, at styk- og kapacitetsomkostninger samtidig stagnerer. Det sikrer formentlig en bund i det økonomiske resultat for produktion af slagtegrise.

Mælkeproduktionen:

Mælkeprisen fortsætter med at udvikle sig positivt. Flere prisstigninger undervejs i år og de nye prognoser der, forventer fortsatte stigninger i mælkeprisen, smitter naturligvis af på den aktuelle økonomi for mælkeproducenterne.

De generelle prognoser for produktionen af grovfoder ser fornuftige ud. Da styk- og kapacitetsomkostninger også ser ud til at stagnere, fastholder vi forventningen om en god økonomi i produktion af mælk i 2024.

Markbruget:

I foråret 2024 var der en vis bekymring for årets høst, særligt på grund af den megen regn der kom i efteråret 2023, over vinteren og til dels i foråret.

Vi kan konstatere store variationer i udbytter på de forskellige afgrødetyper, men det generelle billede på Djursland ser fornuftigt ud med en samlet høst på et gennemsnit eller lidt over gennemsnittet. Priserne på afgrøder har været svingende, men ligger på et tåleligt niveau.

Også på markbruget har omkostningssiden stabiliseret sig, men på et højt niveau, og vi forventer derfor et positivt driftsresultat på et gennemsnitsniveau. Sidste års markante underskud i markbruget kan for nogle blive svært at indhente med årets resultat.

Et rentefald i vente?

Vi har på det seneste set faldende rente. Aktuelt ligger en cibor3 og også en cibor6 på 3,38%, mens en etårig F1 aktuelt er på 3,25%. I forhold til den korte rentes toppunkt, der indtraf i september måned 2023, er cibor3 faldet med 0,58%, cibor6 er faldet med 0,79% og en etårig F1 er faldet med 0,95%.

Dette rentefald kan først for alvor mærkes næste gang, de pågældende kortrentelån skal have en ny rente. Det betyder derfor også, at de renter, vi skal betale i 2024, kun bliver berørt ganske lidt af de faldende renter. Terminsydelsen på cibor3 pr. 31. december 2024 vil være den anden termin, hvor den faldende rente slår igennem og dermed kan mærkes.

Men hvad kan vi forvente af yderligere rentefald?

Flere prognoser peger på fortsat fald i renten. Nogle prognoser forecaster en rente på en cibor3 på omkring 2,5% indenfor et halvt år, og nogle prognoser forventer en 30-årig obligation på 2,0% indenfor et år.

Disse forudsigelser er naturligvis forbundet med stor usikkerhed, og de skal derfor også tages med forbehold.

I de tidligere ØkonomiNyt har vi opstillet nedenstående tabel omkring vækst, inflation og rente. Denne tabel har vi igen aktualiseret med den nyeste viden.

	Vækst i BNP	Inflation	Cibor3-renten
2019 og 2020	0,8%	0,6%	- 0,31%
2021	4,9%	1,5%	- 0,21%
2022	0,4%	7,7%	+0,52%
2023	1,9%	3,4%	+3,60%
1. kvartal 2024	-1,0%	1,4%	+3,89%
2. kvartal 2024	0,6%	1,6%	+3,73%
Aktuelle tal	0,1% (estimeret)	1,4%(august)	+3,38%
Prognose for 2024	0,9% (ECB)	2,5%(ECB)	+3,40%(Nykredit)

Væksten i det danske BNP i første kvartal 2024 blev negativt. Fremadrettet forventer ECB en dansk vækst på et lavt niveau. Det tyske BNP er i øjeblikket negativt, og da Tyskland fortsat kæmper med at holde styr på sin inflation, der aktuelt ligger på 2,9%, er den tyske økonomi gået i stagnation.

Den danske inflation er ligeledes faldet markant og er tilbage på et niveau som før 2021. Det er tvivlsomt om ECB's forecast på 2,5% i 2024 er realistisk for den danske økonomi, men er formentlig realistisk for euroområdet.

Den tyske økonomi har altid været motor for den europæiske økonomi. At den tyske økonomi er gået i stagnation, er bekymrende. Tyskland bærer i befolkning og økonomi den største andel af den europæiske økonomi. Derfor er en stagnation i den tyske økonomi problematisk for den generelle økonomiske udvikling i Europa, der kan udvikle sig negativt og dermed sænke de økonomiske nøgletal – også renten.

Med baggrund i de ovenstående økonomiske nøgletal og den tyske stagnation, så er et fortsat rentefald forventeligt.

Den danske beskæftigelse er fortsat høj, og det vil formentligt bremse hastigheden i rentefaldet i Danmark, hvilket vi allerede har mærket. Men spreder den tyske stagnation sig i den europæiske økonomi, vil dette også påvirke den danske økonomi negativt. Af den årsag tilsiger prognoserne for beskæftigelsen i Danmark også en faldende tendens.

Dansk økonomi er fortsat godt rustet overfor en konjunkturedgang.

Rentestrategi

Som beskrevet ovenstående vil landbruget opleve fuld rentebelastning for 2024. Derfor vil renten også være tung for landbruget i år, som den var for 2023. Et rentefald vil derfor først blive mærkbar i 2025.

Den høje rente stiller krav om relativt høje driftsoverskud og dermed også krav til høj produktivitet. Dermed også sagt, at landbrug med høj gældsbelastning fortsat vil være rentefølsomme og således også økonomisk udfordrede i 2024.

Som vi beskrev i ØkonomiNyt 64, har vi set markante rentestigninger i landbrugsregnskaberne, og flere landbrug er blevet rentefølsomme. Det betyder, at de landbrug, der er blevet rentefølsomme, bør få lagt en rentestrategi, der på sigt mindsker renterisikoen.

Det er klart, at hvis renteprognoserne holder, og det viser sig, at den høje rente kun var kortvarig i 1 til 2 år, og renterne igen falder tilbage på et lavt niveau, så er finansiering i Cibor 3 naturligvis det rigtige valg af lånetype over lånets løbetid.

Problemet er blot, at ingen ved, hvornår renten falder, hvor langt ned den vil komme, og hvornår den i givet fald igen vil stige.

Derfor bør rigtig mange - og nok de fleste - føre en mindre risikobetonet rentestrategi, hvor momentet i et rentefald udnyttes til at låse dele af belåningen til en mere fast rente. Dette vel vidende at ingen kender rentens udvikling hverken i stigende eller faldende retning.

Økonomi og Regnskab anbefaler derfor fortsat et tæt samarbejde mellem realkredit, økonomirådgiver og det enkelte landbrug for at sikre gode strategiske valg omkring de enkelte landbrugs lånesammensætning. Der er ingen generelle formler for denne rentestrategi. Det vil altid være en individuel sag – ingen landbrug er ens.

Dette var vores budskab for denne gang, og I er velkomne til at kontakte os for nærmere opfølgning.

Økonomi og Regnskab.